

نگاه بیرون

عرب‌های همیشه نگران

ترجمه: آراده بابایی‌نژاد

درحالی‌که از پنجشنبه‌شب و پس از قرائت بیانیه مطبوعاتی مشترک ایران و گروه‌۵+۱، اغلب مقامات کشورها و رسانه‌های کشورهای دخیل در مذاکرات و بیرون از مذاکرات، نسبت‌به تفاهم به‌دست‌آمده روی خوشی نشان دادند، عمده کشورهای عربی منطقه، موضعی منفعلانه و گاه مخالف نسبت‌به مذاکرات و تفاهم اتخاذ کردند. عمده مقامات عربی همچنان نسبت‌به مذاکرات بدبین هستند و پس از انتشار بیانیه بیشتری می‌خواهند مبارزه با تروریسم در منطقه را بزرگ‌نمایی کنند و آن را خطری برای خود نشان دهند.

العرب

دخالت خطرناک‌تر از فعالیت هسته‌ای

● «العرب» در مطلبی نوشته «بی‌تردید ایران هسته‌ای، کابوس چندسال اخیر دولت آمریکا بوده، اما کشورهای عربی منطقه بیش‌ازاینکه فعالیت‌های هسته‌ای تهران را مصادم در ذهن خود تکرار کنند، از افزایش نفوذ ایران در منطقه‌واهمه داشته و دارند. این‌واهمه تا جایی پیش رفته که در همه دیدارهای رهبران کشورهای عربی با دولت آمریکا، حرف از افزایش نفوذ ایران به یکی از مهم‌ترین موضوعات گفت‌وگوی آنها بدل شده است.» این روزنامه مدعی شده «اگر این رهبران می‌دانستند که گروه‌۵+۱ بالاخره خواهد توانست تهران را به امضای توافق‌نامه تشویق کند حتما از آنها می‌خواستند عدم‌دخالت در امور کشورهایشان را به یکی از بندهای مهم این توافق‌نامه بیفزایند.»این رسانه عربی درحالی چنین ادعایی مطرح می‌کند که مقامات ایرانی بارها تأکید کرده‌اند امنیت منطقه به‌مثابه امنیت ایران است.
بااین‌حال نویسنده «العرب» نوشته «اگرچه اواما سرانجام توانست... ایران را پای میز مذاکره بیاورد، اما به‌سختی خواهد توانست متحدان عرب خود را متقاعد کند فعالیت‌های هسته‌ای ایران صلح‌آمیز خواهد بود. این اطمینان‌بخشی تا جایی پیش رفت که اواما در تماس تلفنی روز جمعه خود با برخی از رهبران عرب، از آنها خواست در نشست چند هفته آینده شرکت کنند. اواما در تماس‌های تلفنی خود بر این نکته تأکید کرد که امنیت متحدان عرب‌اش در منطقه به‌مراتب از پرونده هسته‌ای ایران مهم‌تر است، اما به باور کارشناسان سیاسی کشورهای عربی، مسئله‌ای که برای متحدان عرب آمریکا از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است این است که آمریکا در هیچ‌یک از مذاکرات هسته‌ای با ایران، از تهران نخواست در امور داخلی کشورهای عربی، ازجمله یمن، بحرین و سوریه دخالت نکند.»

الحیات

بازگشت ایران به جامعه جهانی

● الحیات نوشته «بالاخره گفت‌وگوهای ماراتنی ایران و شش‌کشور برتر در لوزان سوئیس، درحالی به امضای توافق‌نامه منجر شد که بنابه گفته برخی کارشناسان عرب، ایران در تلاش برای خروج از انزوا ی بین‌المللی است و می‌خواهد به جایگاه پیشین خود بازگردد. آیا الان می‌توانیم بگوییم توپ در زمین بازی ایران است؟ آیا می‌توانیم خوش‌بین باشیم ایران به تمامی بندهای این توافق‌نامه پایبند خواهد ماند؟»این رسانه هم، از موضوع هسته‌ای به موضوعات منطقه‌ای رسیده و با نگاهی منفی نسبت‌به نقش منطقه‌ای ایران مدعی شده «آیا ایران خواهد توانست با کاستن حمایت از فشار اسد، راه را برای استقرار صلح و ثبات در سوریه هموار کند؟ آیا تهران به این نقطه رسیده است که از حجم دخالت خود در یمن و لبنان و عراق بکاهد؟... درواقع شمار بسیاری از جامعه تحصیل‌کرده ایران امروز بیکارند؛ و دولت روحانی نیز به این نقطه رسیده است که باید به خواست شهروندانش تمکین و با بازگشت به جامعه جهانی، نیازهای داخلی کشور را تأمین کند. اگرچه هنوز هم در کشورهای عربی این نگاه وجود دارد تازمانی‌که بندهای این توافق‌نامه اجرایی نشود، هر لحظه بیم آن می‌رود که ایران به سیاست‌های پیشین خود بازگردد.»

القدس

چرا باید به ایرانی‌ها اعتماد کنیم؟

● «القدس العربی»، دراین‌بین گوی تندروی را از دیگر رسانه‌ها هم ربوده و با ادعای ارتباط آب‌سنگین با بمب‌هسته‌ای مدعی شده «ایران در طول این سال‌ها با وقت‌کشی به آنچه می‌خواسته، رسیده است، برگشت به میز مذاکره، آخرین ببلان برنامه هسته‌ای تهران است که آن را با خیال راحت، روز جمعه روی صحنه برد. دراین‌میان اواما از این توافق راضی است و ایران هم به‌خاطر لغو تحریم‌ها به خود می‌بالد. آیا کاستن تعداد ساتنریفوژها از ۱۹هزار به شش‌هزار و تبدیل نیروگاه فردو به مرکز پژوهش‌های هسته‌ای و عدم‌تأسیس نیروگاه تا ۱۵سال دیگر، تهران را متقاعد خواهد کرد که دست از بلندپروازی‌های خود بردارد؟»نگاه‌تند و اغلب مخالف رسانه‌های عربی که عمدتاً نماینده افکار دولت‌های منطقه هستند، نشان می‌دهد ایران برای جلب اعتماد کشورهای منطقه در مورد توافق جامع هسته‌ای باید تلاش بیشتری کند.

نزهت امیرآبادیان : فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی و پایان جنگ سرد را می‌توان عبور جهان از جنگ بر سر ارزش‌ها و ایده‌آل‌گرایی و آغاز دنیایی نو بر پایه‌های عمل‌گرایی دانست. میخائیل گورباچف، آخرین رئیس‌جمهور اتحاد جماهیر شوروی، در الزامات عینی سر تسلیم فروآورد و غیرممکن‌های ارزشی و ایده‌های کمونیسم را به کناری نهاد. با پایان عمر ابرقدرت شرق، طبیعتاً ابرقدرت غرب رقیب خود در ستیزه‌جویی را از دست داد و به‌نوعی دیگر از گردونه تمامیت‌خواهی خارج شد. اما همچنان تمامیت‌خواهان منفرد آمریکایی که همانند سلف خود در شوروی طعم شکست و غیرممکن را نچشیده‌اند، در این کشور زندگی و سیاست‌ورزی می‌کنند.

براساس گزارش‌ها، در روزهای اخیر نمایندگان کنکره و قانون‌گذاران سنا همچنان مصمم هستند در بازگشت از تعطیلات دو هفته‌ای، طرح «قانون بررسی توافق اتمی ایران» را به رای بگذارند. سناتور میچ مک کانول، رهبر اکثریت جمهوری‌خواه سنا در بیانیه‌ای، ضمن انتقاد از چارچوب تفاهم هسته‌ای هفته گذشته با ایران، در اظهاراتی تند ایران را به حمایت از تروریسم متهم کرده و گفته است، دولت باید برای کنکره و مردم آمریکا توضیح دهد که چرا یک توافق موقت باید منجر به کاهش فشارها بر ایران شود. او همچنین تأیید کرده که قانون‌گذاران مخالف با این توافق تصمیم دارند رسماً در پاسخ به چنین توافقی اقدام کنند. جان بینر، رئیس مجلس نمایندگان آمریکا نیز مدعی شده چارچوب توافق‌شده در مذاکرات لوزان میان ایران و قدرت‌ها، تهدیدی مستقیم برای صلح و امنیت خاورمیانه و سایر جهان است. او به اظهارات تازه باراک اوباما، رئیس‌جمهور آمریکا در مصاحبه با رادیوی ملی آمریکا واکنش نشان داده که گفته بود: «این توافق – اگر نهایی شود – تضمین‌کننده این مسئله است که ایران تا ۱۳سال زمان گزیری کمتر از یک‌سال نخواهد داشت.» زمان گریز به دوره‌ای گفته می‌شود که ایران در صورت نقش تعهداتش طی آن به بمب اتمی دست خواهد یافت. بینر مدعی شده اظهارات اوباما مؤید این مسئله است که توافق در حال شکل‌گیری، راه ایران را در آینده به‌سوی سلاح اتمی هموار خواهد کرد.

باراک اوباما اگرچه با شعار تحقق‌بخشیدن به رویاهای آمریکایی وارد مبارزات انتخاباتی شد اما در طول دوران ریاست خود بر کاخ سفید ثابت کرد که

تحلیل سفیر تهران در آنکارا از سفر اردوغان:

در مورد سوریه به دیدگاه مشترک دست نیافتیم

که افزایش همکاری و کاهش اختلاف است را به نتیجه برسانیم.

✎ **آیا دیدار خصوصی اردوغان و روحانی بدون حضور وزرا و دیگر اعضای هیات همراه انجام شد؟**

تا آنجا که من اطلاع دارم در بخشی از آن، وزرا و دیگر اعضای شورای‌عالی حضور داشتند و بخشی از این دیدار ها هم به‌صورت دوجانبه بین روسای‌جمهور انجام شد.

✎ **برخی منابع خبری گفتند که اردوغان از سوی مقامات عربستان، پیغامی به تهران آورده است. آیا شما این خبر را تأیید می‌کنید.**

متأسفانه من در جریان چنین موضوعی نیستم و نمی‌توانم نظری در این مورد بدهم.

✎ **در مورد تفاهم هسته‌ای لوزان چطور. نگاه آقای اردوغان به این تفاهم چطور بود؟**

مقامات ترکیه در مورد مذاکرات سوئیس، بعد از پایان مذاکرات در آنکارا، اظهارنظرهای مثبتی انجام دادند، همچنین در خلال دیدارهایشان در تهران. در نشست خبری دورئیس‌جمهور، آقای روحانی از تلاش‌های دولت ترکیه در این زمینه قدرانی کردند. در جلسه شورای‌عالی هم بنده شاهد بودم که آقای رئیس‌جمهور همین موضوع را گرفتند و طرف ترک هم پاسخگزارای کردند.

✎ **آقای اردوغان در مورد موضوع قیمت گاز صادراتی ایران به ترکیه کلايه داشتند و گفتند که اگر این قیمت کمتر شود، می‌توانند گاز بیشتری از ایران بخرند. علت این کلايه چیست؟**

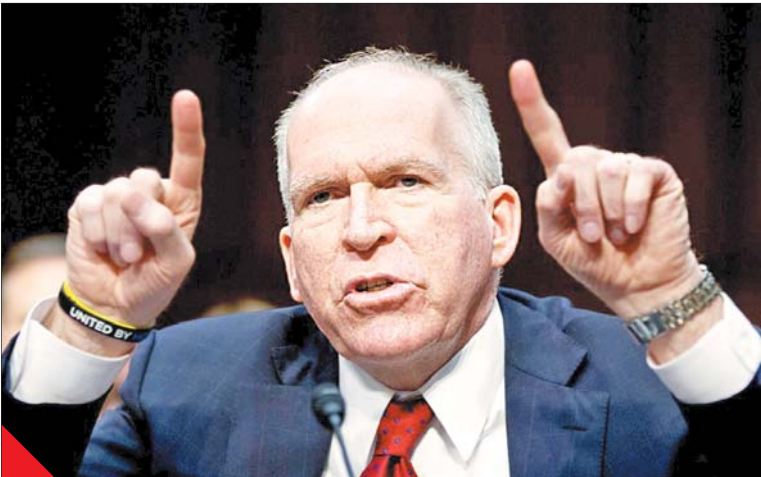
قیمت توافق‌شده گاز با دوستان ترک بر اساس توافق‌نامه‌ای است که در سال ۲۰۰۰ منعقد شده و بر اساس آن، ایران به مدت ۲۵سال گاز ترکیه را تهیه می‌کند. در آن‌زمان قیمت گاز مناسب بود. اما بعدها که در ترکیه واردات گاز از آذربایجان مطرح شد، آنها به‌طور نسبی می‌گویند که قیمت گازی که از ایران وارد می‌شود، نسبت به دو صادرکننده دیگر گاز یعنی آذربایجان و روسیه بیشتر است و درواقع هم این‌طور است. بر همین اساس روسای‌جمهور دو کشور در مذاکرات توافق کردند که بخشی از قرارداد به شکل افزایش برداشت گاز ترکیه از ایران شود و صحبت از افزایش ۱۵۰میلیارد دلار دیگر صادرات گاز است. بنابراین قرارداد جدیدی خواهیم داشت که قیمت گاز ایران تا حد قیمت گاز روسیه کاهش پیدا کند و در این صورت فرمول جدید مورد توافق اجرا شود.

✎ **این فرمول جدید الان طراحی شده یا نه؟**

روسای‌جمهور در مورد نحوه توسعه تجارت دو کشور در مورد گاز طبیعی، توافق کردند و یکی از موارد موردتأیید آقای اردوغان در مورد اجرایی‌شدن این توافق است که به‌عنوان تایاج جلسه شورای‌عالی همکاری‌های دوکشور محسوب می‌شود.

خیزش عمل‌گرایان علیه نئوکان‌های آمریکا

رئیس‌سیا: مخالفان توافق هسته‌ای تظاهر می‌کنند

AP Photo

اتمی ایران، برخی از انتقادات علیه آن را «ناشی از تظاهر» نامید. همین چند ماه پیش دیوید کوهن که به معمار اصلی تحریم‌های اقتصادی دولت باراک اوباما علیه ایران، روسیه و کره‌شمالی معروف است، معاون سازمان اطلاعات آمریکا (سی‌آی‌آی) شد. کوهن در زمان حضور در وزارت خزانه‌داری، رهبری «تهاجمی‌ترین» برنامه‌های برون‌مرزی این وزارتخانه را برعهده داشت. به گزارش خبرگزاری فرانسه، برنان در نخستین اظهارنظری که در مورد تفاهم لوزان ابراز کرده است، طی سخنانی در دانشگاه هاروارد، گفت «باید به شما بگویم، افرادی که می‌گویند این توافق راهی در برابر ایران می‌گشاید تا به بمب (هسته‌ای) برسد، تظاهر می‌کنند؛ از نظر من، اگر آنها واقعیت‌ها را بدانند، متوجه خواهند شد چه چیزی برای [به‌دست‌آوردن] یک برنامه [اتمی] لازم است». به‌گفته برنان برخی از منتقدان بیش از آنکه بر برنامه اتمی تهران متمرکز باشند، بر تأثیری که رفع تحریم‌ها می‌گذارد، متمرکز هستند. او درعین‌حال تأکید کرده که روشن نیست آیا رویکرد عمل‌گرای ایران در رابطه با برنامه اتمی‌اش تحت ریاست‌جمهوری حسن روحانی به دیگر بخش‌های سیاست خارجی ایران انتقال پیدا می‌کند یا نه.

حمایت شخصیت‌های سیاسی برجسته آمریکا از بیانیه لوزان
گفتنی است جمعی از شخصیت‌های سیاسی برجسته آمریکا با انتشار بیانیه‌ای از بیانیه لوزان

حمایت کردند و از اعضای کنکره خواستند هرگونه اقدامی را که می‌تواند حصول یک توافق نهایی را به خطر بیندازد متوقف کنند. به گزارش ایسنا، به‌نقل از پایگاه خبری هیل که پایگاه اینترنتی رسمی کنکره آمریکا محسوب می‌شود بیش از ۵۰نفر از چهره‌های برجسته سیاسی آمریکا بیانیه‌ای مشترک منتشر و در آن از تفاهم حاصل‌شده میان ایران و گروه ۵+۱ در لوزان سوئیس حمایت کردند. در این بیانیه آمده است ما از اینکه دولت آمریکا و دیگر قدرت‌های جهانی توانستند با ایران بر سر یک چارچوب به اساس حصول توافق هسته‌ای نهایی است به تفاهم برسند استقبال می‌کنیم. این سیاست‌مداران آمریکایی همچنین در بیانیه خود آورده‌اند با توجه به پیشرفت‌های امیدوارکننده به‌دست‌آمده در مذاکرات ما از کنکره آمریکا می‌خواهیم تا از هر گونه اقدامی که ممکن است این پیشرفت‌ها را نابود یا تلاش‌های مذاکره‌کنندگان آمریکایی را برای تکمیل به‌موقع این توافق جامع نهایی تضعیف کند بپرهیزند. این بیانیه همچنین از اعضای کنکره خواسته است تا بیش از تصمیم‌گیری درخصوص این مسئله با برگزاری جلسات استماع، اطلاعات کامل درباره این چارچوب به دست آورند. این بیانیه از سوی جمع زیادی از مقامات ارشد سابق دولت آمریکا امضا شده است که نام برخی از آنها عبارت است از: مادلین آلبرایت وزیر امور خارجه سابق، رابرت آئنهرون عضو سابق وزارت امور خارجه و تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای آمریکا، زیگنیو برژینسکی مشاور امنیت ملی سابق دولت آمریکا و... .

ترس‌های بنیامین نتانیا‌هو

هم‌زمان بنیامین نتانیا‌هو، نخست‌وزیر رژیم اسرائیل نیز به حملات خود به تفاهم‌نامه لوزان ادامه داده است، او گفته است این تفاهم‌نامه مانع برنامه موشک‌های دوربرد ایران نمی‌شود. او در توییت نوشته است: چرا این چارچوب به مسئله برنامه موشک‌های بالستیک میان‌قاره‌ای ایران که تنها هدف آن حمل کلاهک اتمی است رسیدگی نمی‌کند؟ اظهارات تازه نتانیا‌هو با انتقاد افرایم هالوی مدیر سابق سازمان جاسوسی رژیم اسرائیل، موساد، مواجه شد که گفت این موضوع‌گیری‌ها می‌تواند به ضرر منافع اسرائیل باشد. او به شبکه دولتی «کانال یک» اسرائیل گفت: فکر می‌کنم ما در این مقطع زمانی دچار یک سوءظن شدید شده‌ایم. این با واقعیات کشور ما و توانایی ما تناسبی ندارد.

پارس‌گزر

مادرم، روزت مبارک

ادامه از صفحه ۷

پیامد توافق هسته‌ای با ایران

آیا آمریکا هنوز امید دارد منطقه به سمت تحول فرقه‌ای و قومیتی، فروپاشی دولت و عدم انحراف توازن قوا به سمت تهران پیش برود یا آنکه ما در حال حاضر پذیرفته‌ایم که این موضوع یکی از جنبه‌های غیرقابل بازگشت توازن منطقه‌ای کنونی است؟ برخی از موافقان توافق معتقدند این موضوع می‌تواند به‌عنوان راهی برای جادکردن آمریکا از درگیری‌های خاورمیانه عمل کند و به‌نفع آمریکایی‌ها باشد. [حمایت از] نظر آنان در زمان عقب‌نشینی و خروج نیروهای نظامی از منطقه به اوج خود رسید. همان‌طوری که دولت‌های سنی در مقابل ظهور یک امپراتوری جدید شیعه مقاومت می‌کنند مخالف‌ها نیز احتمالاً موضوعی مورد بحث خواهند بود. خاورمیانه به خودی‌خود به ثبات نخواهد رسید همچنین توازن قوایی طبیعی خارج از رقابت میان ایران و قدرت‌های سنی منطقه‌ای شکل نخواهد گرفت (حتی در صورتی که این هدف ما باشد، نظریه سنی توازن قوا به ما نشان می‌دهد نیاز به تقویت طرف ضعیف‌تر و نه افزایش یا گسترش قدرت وجود دارد). فراتر از ثبات، منافع استراتژیک آمریکا اقتضا می‌کند از وقوع جنگ هسته‌ای و تبعات مصیبت‌بار آن جلوگیری کند. نباید اجازه داد سلاح‌های هسته‌ای به سلاح‌هایی متعارف تبدیل شوند. همراه‌شدن احساسات با اتفاق نظر منطقه برای مجهزشدن به سلاح‌های کشتار جمعی احتمالاً آمریکا را وادار به تعمیق مداخله در این زمینه خواهد کرد. حتی اگر جهان با شدید‌تر بی‌نظمی مواجه شود هم آمریکا باید به توسعه‌دکترین استراتژیکی برای منطقه بپردازد. ابفای نقش فعال آمریکا لازمه و پیش‌شرط برقراری ثبات است. برای ایران به‌عنوان یک عضو ارزشمند از جامعه بین‌المللی، پیش‌شرط لازم این است که اعمال محدودیت در توانایی خود برای ایجاد بی‌ثباتی در خاورمیانه و به‌چالش‌کشیدن نظم بین‌المللی در سطحی کلان‌تر را بپذیرد. تا زمان مشخص‌شدن مفهوم سیاسی استراتژیک آمریکا، توافق هسته‌ای چالش‌های بین‌المللی در منطقه را نه‌تنها حل نخواهد کرد که آنها را تشدید می‌کند. فراتر از توان آمریکا برای عدم مشارکت در مسائل خاورمیانه، چارچوب توافق هسته‌ای احتمالاً ضرورت حضور عمیق‌تر آمریکا در آن منطقه را در شرایط پیچیده جدید ایجاد خواهد کرد. تاریخ، کارها یا ما برایمان انجام نخواهد داد تاریخ تنها به کسانی کمک خواهد کرد که خود تصمیم به یاری خویش می‌گیرند.